

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 370. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915687124560/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

mer fra den nederlandske fysiker Chr. Huygens (1629-1695), og var god fysik på Dalgas' tid. – *deus ex machina*: lat. som en gud fra kulisserne. Overraskende løsning på et vanskeligt problem afstedkommet ved en guds indgriben.

- 33 *Cæsar*: familienavn for den rom. hersker Cains Julius C. (100-44 f.Kr.). Gennem hans grandnevø og adoptiv søn Augustus (27 f.Kr.-14 e.Kr.) blev det tiden på den rom. fører, kejserene. – *Nero* (54-68): rom. kejser, berøgt for sin grusomhed, bl.a. ved kristenforfølgelser. – *det himmelske Bryllup*: med udgangspunkt i kærlighedsskildringerne i Højsangen bruges bryllupsbilledet i kristen tradition som udtryk for mødet mellem den frommes sjæl og frelseren. – *St. Elms Ild*: elektrisk lysfænomen, der i form af en lysende sky eller glorie kan stå omkring personer eller ting. – *Pleroma*: i gnostisk tradition betegnelse på det lyshav, hvori Gud bor. – *Ave*: lat. vær hilse! Begyndelse af bønnen Ave Maria, den almindeligste katolske bøn. At ringe til ave: kalde til bøn. De faste ringninger i den katolske kirke er ved bønstidspunkterne: morgen, middag og aften.
- 34 *Sylogisme(r)*: logisk slutning. – *argumentum ad hominem*: lat. argument, der går på personen i stedet for på sagen. Logisk ugyldigt. – *Theodici*: retfærdiggørelse af Gud. Løsning på det klassiske problem: hvis Gud er god og almægtig, hvorfor er der så ondskab i verden? – *(Hid)tentakler*: føletråde, antenner (hos insekter). – *Argus(øjne)*: lat. for Argos, i gr. mytologi kæmpe med 1000 øjne, hvoraf nogle altid var årvågne.
- 35 *Nordlysringen (...)* *Kronen*: lysfænomen på polarhimmelen. Undertiden optræder nordlysene i et bundt med et midtpunkt, kronen. – *den gamle (...)* *Huler*: Ahriman, den onde skikkelse i den opr. persiske religion. Se n.t.s. 138, *Ahriman*. – *betænkte*: overvejede.
- 36 *Rokkesten*: stenblok, der hviler således på underlaget, at den let kan bevæges.
- 37 *Ødtkraft*: spiritistiske kræfter. – *Æterlys(et)*: se n.t.s. 32. – *Kataleptis*: stivkrampe. – *Ariadne(tråd)*: prinsesse fra det kretiske Knossos, der hjalp den athenske helt Theseus frelse ud af labyrinten ved at give ham en uldiråd. – *entian(blau)*: blomsterplante, normalt ensian. – *Apokalyptikeren(s)*: forfatteren til Joh. Åb. Værket er efter traditionen skrevet på øen Patmos, og det beskriver verdens ende.
- 38 *De syv Væer (...)* *Pine*: Joh. Åb. 12E – *Mikael(s)*: Joh. Åb. 12,7ff. – *Jernhøgel og Ildregn*: Joh. Åb. 8,7. – *Sodoma*: den syndige by, der sammen med Gomorra blev ødelagt af Gud ved regn af ild og svovl, 1. Mos. 19,23ff. – *Mahurt*: plante med bitter smag. – *sin egen Beg(s)*: Joh. Åb. – *Abadden(s)*: hebr. dødsriget, optræder som dæmon i Joh. Åb. 9,11.
- 39 *Anakoret(erne)s*: kristen eneboer. – *Sinai*: det bjerg på S.halvøen,